

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 830/06
13.02.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Slađane Nakić-Momirović, Sonje Brkić, Spomenke Zarić i Jelene Borovac, članova veća, u parnici tužioca AA čiji je punomoćnik AB advokat, protiv tužene Republike Srbije, Ministarstva pravde, koju zastupa Republičko javno pravobranilaštvo, Odeljenje u Leskovcu, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužilje izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Leskovcu Gž.244/06 od 31.1.2006. godine, u sednici održanoj 13.2.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJE SE presuda Opštinskog suda u Leskovcu P.3629/05 od 23.11.2005. godine u stavu prvom i drugom izreke i presuda Okružnog suda u Leskovcu Gž.244/06 od 31.1.2006. godine u delu u kome je odbijen kao neosnovan deo tužbenog zahteva preko dosuđenog iznosa, tako što se obavezuje tužena Republika Srbija – Ministarstvo pravde da tužilji Biljani Rakić iz Leskovca za pretrpljene duševne bolove zbog povrede ugleda, časti i slobode plati pored iznosa od 120.000,00 (stodvadesethiljada) dinara još 180.000,00 (stoosamdesethiljada) dinara što ukupno iznosi 300.000,00 (tristahiljada) dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 23.11.2005. godine pa do isplate kao i troškove parničnog postupka u iznosu od 127.375,00 (stodvadesetsedamhiljadatristasedamdesetpet) dinara a sve u roku od 15 dana od dana prijema presude, dok se u odnosu na odbijajući deo tužbenog zahteva preko dosuđenog a do traženog iznosa od 800.000,00 (osamostohiljada) dinara revizija tužilje odbija kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Leskovcu P.3629/05 od 23.11.2005. godine, stavom prvim izreke, delimično je usvojen tužbeni zahtev pa je obavezana tužena da tužilji na ime naknade nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog povrede ugleda, časti i slobode isplati iznos od 500.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 23.11.2005. godine pa do isplate. Stavom drugim izreke, odbijen je kao neosnovan deo tužbenog zahteva preko dosuđenog iznosa od 500.000,00 dinara a do traženih 800.000,00 dinara. Stavom trećim izreke, obavezan je tuženi da tužilji na ime troškova postupka isplati 67.750,00 dinara.

Odlučujući o žalbama parničnih stranaka Okružni sud u Leskovcu je presudom Gž.244/06 od 31.1.2006. godine preinačio prvostepenu presudu u stavu prvom i drugom izreke, pa je tuženu obavezao da tužilji za pretrpljene duševne bolove zbog povrede ugleda, časti i slobode plati 120.000,00 dinara, dok je višak tužbenog zahteva preko dosuđenog a do traženog iznosa od 800.000,00 dinara odbijen kao neosnovan.

Protiv navedene drugostepene presude tužilja je blagovremeno izjavila reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost pobijane presude u smislu člana 399. ZPP, Vrhovni sud je našao da je revizija delimično osnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP-a na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti.

Tokom postupka je utvrđeno da je tužilja boravila u pritvoru u Okružnom zatvoru u Leskovcu u periodu od 29.8.2001. do 27.9.2001. godine pa je odlukom Opštinskog suda u Leskovcu K.br.252/02 koja je postala pravosnažna 29.4.2004. godine oslobođena od odgovornosti. Takođe je utvrđeno da je tužilja osoba koja do sada nije bila krivično gonjena ni osuđivana, da je supruga i majka punoletnog sina koji je bio student u to vreme, te da se radi o osobi koja je radila na takvom mestu, koje zahteva svakodnevni kontakt sa strankama, pa obzirom na to da je veliki broj ljudi poznavao tužilju van kruga porodice i van profesionalnog okruženja, nižestepeni sudovi su zaključili da je tužilji neosnovanim lišenjem slobode ugled u znatnoj meri narušen i da se iz osnova promenio odnos okruženja prema njoj. Tužilja je provela 30 dana u pritvorskim prostorijama Okružnog zatvora u Leskovcu.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su nižestepeni sudovi primenili materijalno pravo kada su zaključili da je tužena u obavezi da tužilji nadoknadi pričinjenu nematerijalnu štetu zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede ugleda, časti i slobode.

Međutim, osnovano se revizijom tužilje ukazuje na pogrešnu primenu materijalnog prava u pogledu visine dosuđenog iznosa naknade nematerijalne štete.

Naime, duševni bolovi zbog povrede časti, ugleda, slobode i drugih prava ličnosti obuhvataju sve štetne posledice

nematerijalne štete vezane za ličnost oštećenog proistekle iz neosnovanog lišenja slobode. Naknada nematerijalne štete u smislu člana 200. stav 1. ZOO ima za cilj materijalnu satisfakciju zbog povrede napred navedenih prava ličnosti a pri odmeravanju visine naknade sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, objektivne i subjektivne prirode kao što su dužina trajanja lišenja slobode, težina i priroda krivičnog dela, ugled koji je oštećeni ranije uživao u svojoj životnoj i radnoj sredini, odnos te sredine prema njemu posle lišenja slobode i druge činjenice koje utiču na prirodu, težinu i trajanje psihičkih bolova izazvanih lišenjem slobode.

Imajući u vidu sve okolnosti koje su u napred navedenom smislu nižestepeni sudovi utvrdili prema nalaženju Vrhovnog suda shodno član 200. stav 2. ZOO pravičnu novčanu naknadu tužilji predstavlja iznos od 300.000,00 dinara za ove vidove nematerijalne štete, te je preko dosuđenog iznosa tužbeni zahtev previsoko postavljen.

Prilikom odmeravanja visine pravične novčane naknade Vrhovni sud je imao u vidu i dužinu trajanja postupka obeštećenja obzirom da je štetni događaj okončan 27.9.2001. godine a prvostepena presuda doneta 23.11.2005. godine.

Odluka o troškovima parničnog postupka je doneta shodno članu 150. i 161. stav 2. ZPP tako što je obavezan tuženi da tužilji isplati pored dosuđenog iznosa i nužne troškove za sastav revizije i takse za reviziju što iznosi 59.625,00 dinara, odnosno ukupno 127.375,00 dinara a sve prema Advokatskoj tarifi i Zakonu o sudskim taksama ("Službeni glasnik RS", br.61/05).

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je na osnovu člana 405. i 407. stav 1. ZPP-a odlučio kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Snežana Andrejević s.r.

Za tačnost opravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd